

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Α΄)

ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄) ΠΕΜΠΤΗ 23 ΜΑΪΟΥ 2013 ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι

ΗΜΕΡΗΣΙΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΘΕΜΑ Α

Α1. Έστω συνεχής συνάρτηση $f:[\alpha,\beta]\rightarrow\mathbb{R}$ με παράγουσα συνάρτηση F . Τι ονομάζεται ορισμένο ολοκλήρωμα της συνάρτησης f από το α έως το β ;

Μονάδες 6

Α2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α) Εάν η τιμή του συντελεστή μεταβλητότητας είναι κάτω του 10%, ο πληθυσμός του δείγματος θεωρείται ομοιογενής.

(Μον. 2)

β) Εάν οι συναρτήσεις $f, g:A\rightarrow\mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμες στο πεδίο ορισμού τους, με $g(x)\neq 0$, τότε ισχύει:

$$\left(\frac{f}{g}\right)'(x) = \frac{f'(x)\cdot g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}.$$

(Μον. 2)

γ) Εάν μια συνάρτηση f δεν είναι συνεχής σε ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της, τότε είναι παραγωγίσιμη στο x_0 .

(Μον. 2)

ΤΕΛΟΣ 1ΗΣ ΑΠΟ 5 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

δ) Ισχύει ότι: $\int_{\alpha}^{\beta} e^x dx = \frac{e^{\beta+1}}{\beta+1} - \frac{e^{\alpha+1}}{\alpha+1}$ με $\alpha \neq -1$ και $\beta \neq -1$.

(Μον. 2)

ε) Δίνονται οι συναρτήσεις f, g συνεχείς στο $[\alpha, \beta]$. Αν $f(x) \geq g(x)$ για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$, τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \geq \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx$.

(Μον. 2)

Μονάδες 10

A3. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω ισότητες και να τις συμπληρώσετε:

α) $\int_{\alpha}^{\beta} \eta \mu x dx = \dots$

(Μον. 3)

β) Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και c μία σταθερά, τότε:

$(c \cdot f)'(x) = \dots$

(Μον. 3)

γ) Αν $a \in \mathbb{R}^*$ και $x > 0$, τότε:

$(x^a)' = \dots$

(Μον. 3)

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ Β

Δίνεται η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο:

$$f(x) = \begin{cases} \alpha^2 x + \ln x, & \text{αν } 0 < x \leq 1 \text{ και } \alpha \in \mathbb{R} \\ \frac{x^2 - x}{\sqrt{x+3} - 2}, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$$

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

B1. Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x)$.

Μονάδες 7

B2. Να δείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 4$.

Μονάδες 10

B3. Να βρείτε για ποιες τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$ η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $x_0 = 1$.

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Γ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι μισθοί των υπαλλήλων μίας εταιρείας (σε εκατοντάδες €):

Μισθός (εκατοντάδες €) x_i	Συχνότητα (αριθμός υπαλλήλων) v_i	Σχετική συχνότητα $f_i\%$	$x_i v_i$
6	25		
10	17		
15	6		
20	2		
Σύνολα	$v = \dots$	100	

Γ1. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα και να τον συμπληρώσετε.

Μονάδες 5

Γ2. Να υπολογίσετε τη μέση τιμή $\bar{x}$ των μισθών των υπαλλήλων.

Μονάδες 5

Γ3. Τι ποσοστό υπαλλήλων έχουν μισθό το πολύ 1000 €;

Μονάδες 7

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

Γ4. Να υπολογίσετε τη διακύμανση s^2 των μισθών των υπαλλήλων της εταιρείας.

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x-2)^2(x+\alpha)$, $x \in \mathbb{R}$, $\alpha \in \mathbb{R}$.

Δ1. Να αποδείξετε ότι η παράγωγος της συνάρτησης f είναι $f'(x) = (x-2)(3x+2\alpha-2)$, $x \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 5

Δ2. Να βρείτε τον αριθμό α , αν η συνάρτηση f παρουσιάζει ακρότατο στο $x_0=4$.

Μονάδες 5

Δ3. Για $\alpha=-5$, να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και να βρείτε το είδος και τις τιμές των ακροτάτων.

Μονάδες 8

Δ4. Δίνονται οι συναρτήσεις $g(x)=3x^2-12x$, $x \in \mathbb{R}$ και $h(x)=6x-24$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου Ω , που περικλείεται από τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $g(x)$ και $h(x)$.

Μονάδες 7

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.

3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνον με μπλε ή μόνον με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη επιστημονικά είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 23 ΜΑΪΟΥ 2013
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι**

ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελίδα 234

A2. α. Σωστό, **β.** Σωστό, **γ.** Λάθος,
δ. Λάθος αν $a \neq \beta$ και Σωστό αν $a = \beta$, **ε.** Σωστό.

A3. α. $\int_{\alpha}^{\beta} \eta \mu x \, dx = [-\sigma \upsilon \nu x]_{\alpha}^{\beta} = -\sigma \upsilon \nu \beta + \sigma \upsilon \nu \alpha$

β. $(c \cdot f)'(x) = c \cdot f'(x)$

γ. $(x^{\alpha})' = \alpha \cdot x^{\alpha-1}$

ΘΕΜΑ Β

B1. $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (\alpha^2 x + \ln x) = \alpha^2$

B2. $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - x}{\sqrt{x+3} - 2} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x-1)(\sqrt{x+3} + 2)}{(\sqrt{x+3} - 2)(\sqrt{x+3} + 2)}$
 $= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x-1)(\sqrt{x+3} + 2)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} [x(\sqrt{x+3} + 2)] = 4.$

B3. • $f(1) = 2 \Leftrightarrow \alpha^2 \cdot 1 + \ln 1 = \alpha^2$

• Για να είναι η f συνεχής στο $x_0 = 1$ πρέπει

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = f(1) \Leftrightarrow$$

$$\alpha^2 = 4 \Leftrightarrow \alpha = \pm 2$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

x_i	v_i	$f_i\%$	$x_i \cdot v_i$
6	25	50	150
10	17	34	170
15	6	12	90
20	2	4	40
ΣΥΝΟΛΑ	$v = 50$	100	450

Γ2.
$$\bar{x} = \frac{x_1 v_1 + x_2 v_2 + x_3 v_3 + x_4 v_4}{v_1 + v_2 + v_3 + v_4} = \frac{450}{50} = 9 \text{ εκατοντάδες ευρώ}$$

Γ3. 1000 € = 10 εκατοντάδες €

$$f_1\% + f_2\% = 50\% + 34\% = 84\%$$

άρα το 84% των υπαλλήλων έχουν μισθό το πολύ 1000€.

Γ4.

x_i	v_i	$x_i \cdot v_i$	$\bar{x} - x_i$	$(\bar{x} - x_i)^2$	$(\bar{x} - x_i)^2 v_i$
6	25	150	3	9	225
10	17	170	-1	1	17
15	6	90	-6	36	216
20	2	40	-11	121	242
ΣΥΝΟΛΑ	$v = 50$	450	-	-	700

$$s^2 = \frac{(\bar{x} - x_1)^2 v_1 + (\bar{x} - x_2)^2 v_2 + (\bar{x} - x_3)^2 v_3 + (\bar{x} - x_4)^2 v_4}{v_1 + v_2 + v_3 + v_4} = \frac{700}{50} = 14$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. $f(x) = (x - 2)^2(x + \alpha)$

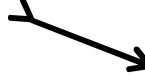
$$\begin{aligned}
 f'(x) &= [(x - 2)^2(x + \alpha)]' = [(x - 2)^2]' \cdot (x + \alpha) + (x - 2)^2 \cdot (x + \alpha)' \\
 &= 2(x - 2) \cdot (x - 2)' \cdot (x + \alpha) + (x - 2)^2 \cdot 1 \\
 &= 2(x - 2) \cdot (x + \alpha) + (x - 2)^2 = (x - 2) \cdot [2(x + \alpha) + (x - 2)] \\
 &= (x - 2) \cdot (2x + 2\alpha + x - 2) = (x - 2) \cdot (3x + 2\alpha - 2)
 \end{aligned}$$

Δ2. Για να παρουσιάζει η συνάρτηση ακρότατο στο $x_0 = 4$,
πρέπει $f'(4) = 0 \Leftrightarrow (4 - 2)(3 \cdot 4 + 2\alpha - 2) = 0 \Leftrightarrow$
 $2(2\alpha + 10) = 0 \Leftrightarrow 2\alpha + 10 = 0 \Leftrightarrow 2\alpha = -10 \Leftrightarrow \alpha = -5$

Δ3. $f(x) = (x - 2)^2(x - 5)$

$f'(x) = (x - 2) \cdot (3x - 12) = 3x^2 - 6x + 24$

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow (x - 2) \cdot (3x - 12) = 0 \Leftrightarrow x = 2 \text{ ή } x = 4$

x	$-\infty$	2	4	$+\infty$
$f'(x)$	+	○	○	+
f(x)				

Η f είναι γνησίως αύξουσα στα $(-\infty, 2]$ και $[4, +\infty)$ ενώ
είναι γνησίως φθίνουσα στο $[2, 4]$.

Η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο για $x = 2$ την τιμή $f(2) = 0$

Η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο για $x = 4$ την τιμή $f(4) = -4$

Δ4. $g(x) - h(x) = 3x^2 - 12x - (6x - 24) = 3x^2 - 6x + 24 = f'(x)$

Είναι $f'(x) \leq 0$ στο $[2, 4]$ από Δ3 ερώτημα

$$E = -\int_2^4 f'(x) dx = -[f(x)]_2^4 = -[f(4) - f(2)] = f(2) - f(4) = 4 \text{ τ.μ.}$$